

offersen : christoffersen

Social- og Ældreminister,
Astrid Krag

Advokatfirma
Rigensgade 11
1316 København K
CVR 41063416

Tlf. 48 41 48 41
www.oclaw.dk
jc@oclaw.dk

7. maj 2021

Underretninger mellem Danmark, Grønland og Færøerne

Kære Social- og Ældreminister, Astrid Krag

Jeg skriver til dig som advokat for TUBA, som tilbyder terapi og hjælp til unge, som er børn af alkohol- og stofmisbrugere.

TUBA har for ganske nyligt stået i en situation, hvor medarbejderne på grund af uklarheder i lovgivningen har haft svært ved at finde ud af, hvilket ben de skulle stå på med hensyn til deres underretningspligt efter servicelovens § 153 i forhold til børn bosat i Grønland. Ej heller psykologforeningen eller ankestyrelsen kunne give TUBA en klar vejledning i, hvad der skulle gøres i situationen.

Helt kort drejede sagen sig om en herboende dansk-grønlandsk ung, som var i terapi i TUBA. Hun har familie i Grønland, herunder en mindreårig søskende. Under terapien fik TUBA kendskab til en episode, som involverede familien i Grønland og den mindreårige søskende. TUBA overvejede, om episoden var så alvorlig, at det krævede en underretning, men endte med at vurdere, at det ikke var tilfældet.

I mellemtiden blev TUBA opmærksom på et muligt hul i lovgivningen.

Efter servicelovens § 153 skal personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv, underrette "kommunalbestyrelsen", men det er uklart, om underretningspligten også omfatter en kommunalbestyrelse i Grønland.

offersen : christoffersen

Efter grønlandsk lov er der tilsvarende underretningspligter efter lov om støtte til børn. I 2017 styrkede man beskyttelsen af barnet, jf. lov nr. 20 af 26. juni 2017 om støtte til børn. Loven finder anvendelse for alle børn under 18 år med bopæl i Grønland. Underretningspligten findes i § 15 og frem og har tilsvarende indhold som de danske underretningsregler.

Vi har ikke undersøgt, hvad der gælder på Færøerne.

Når der kan være tvivl om, hvorvidt der skal underrettes på tværs af rigsfællesskabet, så skyldes det servicelovens § 196, hvor der er indsat en mulighed for, at der i samarbejde mellem Danmark og Grønland kan fastsættes regler om underretningspligt mellem sociale myndigheder i Danmark og Grønland/Færøerne.

I 2017 blev der ved bekendtgørelse nr. 647 om døgnophold i tilbud i Danmark og Grønland efter aftale fastsat en underretningspligt, når en familie flytter fra en dansk kommune til en grønlandsk kommune, men der er ikke fastsat regler om, at underretningspligten i andre tilfælde gælder fra en dansk myndighed eller institution eller lignende og til en grønlandsk kommune.

Det mest naturlige må være, at der også uden en særlig regulering i medfør af servicelovens § 196 skal underrettes på tværs af rigsfællesskabet, dels fordi hensynet til barnets tarv taler afgørende for det, dels fordi den særlige bestemmelse, der har til formål at styrke samarbejdet, ikke bør fortolkes således, at den fører til en begrænsning i pligten til at foretage underretning til enhver kommunalbestyrelse, herunder Grønland og på Færøerne.

TUBA's eksempel ovenfor er ikke enkeltstående. Der er mange familier, der spreder sig på tværs af Danmark, Grønland og Færøerne. Der kan tænkes lignende eksempler, hvor personer i Grønland og på Færøerne får kendskab til børn bosat i Danmark, som har brug for hjælp.

Underretninger om et barns trivsel i familien er et særligt følsomt og svært emne, og der er behov for helt klare linjer om underretningspligtens omfang for at sikre, at hensynet til barnets tarv ikke sættes til side. Afklaringen er

offersen : christoffersen

tilsvarende vigtig, fordi underretningspligten indebærer, at tavshedspligten må brydes, og den unge har en naturlig bekymring for familiens reaktion på en underretning.

Jeg håber derfor, at Social- og Ældreministeren vil være behjælpeligt med at afklare dette vigtige spørgsmål.

Med venlig hilsen

Jonas Christoffersen

Jonas Christoffersen
Offersen:Christoffersen advokatfirma
jc@oclaw.dk

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2021 - 4004

Doknr.
426752

Dato
11-06-2021

Kære Jonas Christoffersen

Tak for din henvendelse af d. 7. maj 2021, hvori du spørger til underretningsreglerne på tværs af rigsfællesskabet. Social- og Ældreminister Astrid Krag modtager mange henvendelser og har derfor bedt kontor for udsatte børn svare dig.

Som du selv skriver, har personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentlig hverv, skærpet underretningspligt efter serviceloven § 153. Serviceloven gælder ikke for Færøerne og Grønland efter § 196, stk.1. Derfor finder underretningspligten efter serviceloven ikke længere anvendelse for barnet/børnene, når barnet/børnene er flyttet med familien til Grønland.

Efter servicelovens § 196, stk. 2 kan der efter aftale fastsættes regler i en bekendtgørelse om underretningspligt mellem sociale myndigheder i Danmark og Grønland og mellem sociale myndigheder i Danmark og på Færøerne.

Underretningspligten mellem Danmark og Grønland er reguleret i bekendtgørelse nr. 647 af 31/05/2017 "Bekendtgørelse om døgnophold i tilbud i Danmark og Grønland".

Kapitel 6 i denne bekendtgørelse omhandler "Underretningspligt ved flytning" og indeholder § 18, der har følgende ordlyd:

"§ 18. Hvis en familie med et eller flere børn under 18 år flytter fra Danmark til Grønland, og den danske fraflytningskommune finder, at et eller flere børn har behov for støtte af hensyn til barnets særlige behov, skal den danske fraflytningskommune underrette den grønlandske tilflytningskommune herom.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for vordende forældre, for så vidt angår behov for støtte af hensyn til det kommende barns eventuelle særlige behov.

Stk. 3. Fraflytningskommunen skal i forbindelse med en underretning efter stk. 1 og 2 oversende nødvendigt sagsmateriale, herunder en opsummering af relevante vurderinger, som kommunen har foretaget i sagen."

§ 18 finder anvendelse, når en familie med et eller flere børn under 18 år eller vordende forældre, der hidtil har været bopælsregistreret i Danmark, folkeregistreres på Grønland.

Fraflytningskommunen i Danmark er derefter forpligtet til at underrette den grønlandske tilknytningskommune, såfremt den danske fraflytningskommune finder, at et eller flere børn har behov for støtte af hensyn til barnets særlige behov.

Fagpersoners underretningspligt til de grønlandske myndigheder er ikke særskilt reguleret i bekendtgørelse nr. 647 af 31/05/2017 "Bekendtgørelse om døgnophold i tilbud i Danmark og Grønland". Det bemærkes i forlængelse heraf, at socialområdet er et hjemtaget område i Grønland.

Såfremt man bliver bekendt med oplysninger, der kræver en underretning, er der mulighed for at underrette den danske fraflytningskommune, som derefter vurderer, om der skal ske underretning på tværs af rigsfællesskabet.

Med venlig hilsen

Kontor for udsatte børn

offerensen : christoffersen

Social- og Ældreminister Astrid Krag

Advokatfirma
Rigensgade 11
1316 København K
CVR 41063416

Tlf. 48 41 48 41
www.oclaw.dk
jc@oclaw.dk
17. august 2021

Underretningspligt inden for rigsfællesskabet

Kære Astrid Krag

Jeg skriver til dig som advokat for TUBA i anledning af, at kontoret for udsatte børn den 11. juni 2021 besvarede TUBAS spørgsmål angående underretningspligten på tværs af rigsfællesskabet.

Baggrunden for mit brev af 7. maj 2021 var et eksempel fra TUBAs virkelighed. En herboende dansk-grønlandsk ung, der var i terapi i TUBA, gjorde TUBA bekendt med bekymrende oplysninger om trivslen hos en mindreårig søskende, der er bosat i Grønland. Vi overvejede indledningsvis, om vi skulle afsende en underretning til den grønlandske kommune, men endte med at vurdere, at der ikke var grundlag for det. Undervejs blev vi dog i tvivl om, hvorvidt vi har ret og pligt til at underrette direkte til en grønlandsk kommune. Det er ikke et enkeltstående eksempel, idet mange familier spreder sig på tværs af rigsfællesskabet.

Jeg forstår kontorets svar således, at der alene er underretningspligt i det omfang, det eksplicit fremgår af § 18 i bekendtgørelse nr. 647 af 31. maj 2017 om døgnophold i tilbud i Danmark og Grønland. Det betyder, at der alene er underretningspligt for den danske fraflytningskommune, hvis et barn under 18 år flytter fra en dansk kommune til en grønlandsk kommune.

Jeg tillader mig at tvivle på, om svaret er korrekt, idet der må være både ret og pligt til at foretage underretning på tværs af rigsfællesskabet. Men hvis

offeren : christoffersen

svaret er rigtigt, så er der er klart hul i lovgivningen, og dette hul bør lukkes af hensyn til børn i rigsfællesskabet.

Jeg skal derfor opfølgende bede ministeren besvare, om ministeren finder, at lovgivningen er tilfredsstillende som den er, eller om ministeren har i sinde, at lukke hullet i lovgivningen?

Det kan ikke være rigtigt, at f.eks. en fagperson eller en kommunalt ansat efter gældende ret skal tilbageholde oplysninger om et barn bosat i en anden del af rigsfællesskabet, da det er afgørende, at alle inden for rigsfællesskabet samarbejder for at varetage barnets tarv og handle i tide på alvorlige oplysninger om misrøgt og lignende.

Der kan i rigsfællesskabet samarbejdes om meget og meget, og jeg vil derfor tillade mig at foreslå, at ministeren styrker underretningspligten på tværs af rigsfællesskabet, så afgørende oplysninger ikke går tabt på grund af lovgivningsmæssige formaliteter.

Med venlig hilsen

Jonas Christoffersen

Jonas Christoffersen
Offensen:Christoffersen
advokatfirma
jc@oclaw.dk

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2021 - 5907

Doknr.
459200

Dato
24-09-2021

Kære Jonas Christoffersen

Tak for dit opfølgende brev af 17. august 2021 vedr. underretningspligt på tværs af rigsfællesskabet, hvori du gør opmærksom på, hvor vigtigt det er, at det sikres, at udsatte børn og unge i hele rigsfællesskabet får den hjælp og støtte, de har brug for.

Jeg er helt enig i, at børn og unge i hele rigsfællesskabet skal have en tryk og sikker barndom og opvækst. For at dette sikres, er det naturligvis en forudsætning, at myndighederne i det pågældende land har de fornødne værktøjer til og muligheder for at få viden om udsatte børn og unges mistrivsel til at kunne handle.

Derfor har vi fastsat særlige underretningsregler for, at hvis en familie med et eller flere børn under 18 år flytter fra Danmark til Grønland eller Færøerne, og den danske fraflytningskommune finder, at et eller flere børn har behov for støtte af hensyn til barnets særlige behov, skal den danske fraflytningskommune underrette den grønlandske eller færøske tilflytningskommune herom.

Dette gælder også for vordende forældre, for så vidt angår behov for støtte af hensyn til det kommende barns eventuelle særlige behov.

Fraflytningskommunen er i den sammenhæng samtidigt forpligtet til at oversende nødvendigt sagsmateriale, herunder en opsummering af relevante vurderinger, som kommunen har foretaget i sagen.

Ved at forpligte fraflytningskommunen i Danmark til at underrette den grønlandske eller færøske tilknytningskommune understøtter vi, at de sociale myndigheder i hhv. Grønland og Færøerne får den nødvendige viden om et eventuelt støttebehov hos et udsat barn, når familien flytter på tværs af rigsfællesskabet. På den måde sikrer vi i fælleskab med de andre lande i rigsfællesskabet, at der ikke sker et videnstab når familier, der har brug for hjælp og støtte, flytter fra et land til et andet inden for rigsfællesskabet.

Disse særlige regler om underretningspligten mellem Danmark og Grønland er reguleret i bekendtgørelse nr. 647 af 31/05/2017 om døgnophold i tilbud i Danmark og Grønland på samme vis som underretningspligten mellem Danmark og Færøerne er reguleret i bekendtgørelse nr. 715 af 31/05/2017 om døgnophold i tilbud i Danmark eller på Færøerne.

Men socialområdet er hjemtaget af de grønlandske og færøske myndigheder, hvilket bl.a. har den betydning, at det er hhv. de grønlandske og færøske myndigheder, der selv varetager den sociale indsats i de respektive rigsdelen, herunder indsatser og støtte til udsatte børn og unge samt driften af social tilbud. Det betyder også, at selve kompetencen til at fastsætte regler på socialområdet ligger hos hhv. de grønlandske og færøske myndigheder. De danske myndigheder kan derfor ikke fastsætte regler i Grønland eller på Færøerne på socialområdet.

Men det er ikke desto mindre utrolig vigtigt, at vi har et tæt samarbejde på tværs af rigsfællesskabet på socialområdet. Naalakkersuisut anmodede i sommeren 2019 den danske regering om hjælp til at styrke indsatsen for udsatte børn og unge i Grønland, og i forlængelse heraf blev der nedsat en grønlandsk-dansk arbejdsgruppe, som udarbejdede rapporten "Grønlandsk-dansk tværgående arbejde for en styrket indsats for udsatte børn og unge i Grønland" i sommeren 2020.

Du kan læse mere om arbejdet og selve rapporten her:

<https://sm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2020/aug/faelles-groenlandsk-dansk-indsats-skal-sikre-udsatte-boern-og-unge-i-groenland-en-god-barndom>

Ved udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet for 2020-2023, blev der afsat en ramme på i alt 80 mio. kr. til at styrke indsatsen for udsatte børn og unge i Grønland. Hertil kommer Grønlands egen medfinansiering til projektet.

Jeg følger implementeringen af initiativerne tæt, og Social- og Ældreministeriet sidder med i en grønlandsk-dansk styregruppe, som har det overordnede ansvar for implementeringen og fremdrift. Du kan læse den seneste afrapportering "Status på målopfølgning og implementering" her: <https://www.ft.dk/samling/20201/almdelel/GRU/bilag/58/index.htm>

Med venlig hilsen
Astrid Krag